Carl XVI Gustaf: Tal över avlidna och saknade i katastrofen i Sydostasien

Talare
Kung Carl XVI Gustaf
Kung

Datum
10 januari 2005

Plats
Stockholms stadshus

Omständigheter
"Tsunamitalet", hållet vid en ceremoni i Stockholms stadshus.

Vi har samlats här idag för att hedra de som mist livet och de som saknas efter katastrofen i Sydostasien. Vi tänker på alla nära och kära, som för bara några dagar sedan var en självklar del av vår familj, kamratkrets, skolklass eller syskonskara, men som inte längre finns mitt ibland oss. Vi har samlats idag för att stödja och försöka hjälpa varandra i denna svåra tid.

Vad kan vi säga varandra? Och vad kan jag säga, som kan vara er andra till hjälp? Det känns som om orden tagit slut, eller som om de aldrig funnits, de ord som skulle kunna formulera vår sorg, saknad, vanmakt och vrede. Tystnad... känns som det enda rätta språket inför allt detta obegripliga, övermäktiga och oförklarliga.

Hellre än att hålla tal, skulle jag egentligen, på ett mera påtagligt sätt, vilja försöka ge värme och ny trygghet åt alla som drabbats. Jag skulle vilja finnas till för var och en som vill berätta om sina hemska upplevelser från det paradis som plötsligt förvandlades till ett helvete.

Men det är med ord jag kan förmedla till er alla som drabbats, vår vilja att finnas hos er nu – nu när chocken ännu är förlamande.

Jag önskar att jag på detta sätt kan inge hopp, att en dag smärtan kommer att lindras och ljus skönjas över den väg framåt, som nu ligger i mörker.

Med ord får vi försöka nå fram till varandra.

Hur ska vi kunna bära den saknaden? Hur ska du som sitter i bänken bredvid och ni föräldrar, syskon, anhöriga, lärare och ledare orka hantera förlusten?

Jag önskar jag hade ett bra svar. Tänk om jag, som kungen i sagorna, kunde ställa allt till rätta och sluta berättelsen med "att sedan levde de lyckliga i alla sina dagar". Men jag är, precis som ni; bara en sörjande, sökande medmänniska.

Nu börjar en ny termin i landets skolor, efter ett jullov som inte blev som vi önskat. I många skolor kommer bänkarna att stå tomma. De kommer aldrig mer att användas av de barn och ungdomar, som för bara några dagar sedan satt där med levande tankar om nuet, framtiden och livet. Vi får aldrig veta vad de skulle kunnat göra av sina liv. Vi kommer heller aldrig att kunna tacka dem för den vänskap, glädje och livfullhet de spred omkring sig.

Låt oss alla hjälpas åt. Vi vuxna vill lyssna på er, som är barn och unga, på era berättelser om vad ni upplevt och känner. Visa oss era teckningar, era tårar, sorg och vrede. Vi vuxna finns här för att skydda och hjälpa er.

Men ni kan också hjälpa oss vuxna. Ni gör det genom att finnas hos oss. Inför det obegripliga är vi vuxna också som barn, som inte har svar på varför sådant händer, som vi inte vill ska hända.

Många barn har förlorat en eller båda föräldrar. Jag tror, jag vet, vad det vill säga. Jag har själv varit ett sådant barn. Min pappa omkom i en flygolycka när jag var mycket liten. Så jag vet vad det betyder att växa upp utan en pappa. Jämfört med många andra barn hade jag det säkert bra, men för ett barn är en förlorad förälder alltid oersättlig. Jag vet något om den saken.

Jag vill därför be er, alla vuxna, i dessa barns närhet att vara lyhörda för vad de säger och signalerar. För att ge dem de svar de ber om, försiktigt och varligt. Ovissheten kan ibland skapa mera ångest än vetskapen.

Jag, liksom många andra män i min generation, är ovan att visa känslor. Men jag vill säga till alla som känner så:

Våga visa svaghet, värme och känslor. Låt oss våga hjälpa. Vi är alla bara människor, utan säkra svar på frågor om varför livet, som kan vara så roligt och lustfyllt, plötsligt visar sig vara grymt och obegripligt.

Men att bara vara människa är ändå mycket, mycket stort. Vi kan vara varandra

till tröst och stöd i livets svåraste skeden. I sorgen då hopplösheten tycks ha ett fast grepp om varje minut. Låt oss då lägga våra masker åt sidan och våga vara medmänniskor.

Klarar vi det, kan ur det hemska, som har hänt, växa en ny tillvaro, ett nytt hopp, en ny gemenskap och en ny tillförsikt om framtiden. Tack.

Källa
Manuskript hämtat från kungahuset.se (2023-09-01)

Taggar
Kungahuset, Tal till nationen, Topp 10

URI
https://www.svenskatal.se/tale/kung-carl-xvi-gustaf-tal-vid-ceremoni-i-stockholms-stadshus-over-avlidna-och-saknade-i-katastrofen-i-sydostasien